

Η ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΗΣ ΣΤΗ ΖΩΗ ΜΑΣ ΚΑΙ ΣΤΟ REAL ESTATE: ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ Η ΜΙΑ ΝΕΑ ΑΡΧΗ; ΣΚΕΨΕΙΣ

«Γίνεται ένας αλγόριθμος, μια εφαρμογή να σχεδιάσει καλύτερα από έναν αρχιτέκτονα;»

ΤΟΥ ΔΡΟΣ ΘΩΜΑ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΠΙΚΟΥΡΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΣΤΙΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ, ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ REAL ESTATE ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΝΕΑΠΟΛΙΣ

Ο Πλάτωνας υπήρξε ένας από τους πιο επιδραστικούς φιλόσοφους στην ιστορία. Οι διάλογοί του, γεμάτοι από πληθώρα ιδεών, καλύπτουν μια ευρεία γκάμα θεμάτων.

Μεταξύ αυτών, ένα όχι και τόσο προβεβλημένο έργο του έχει να κάνει με την κριτική του στη γραφή, όπως καταγράφεται στον διάλογο «Φαίδρος». Θεωρώ πως το έργο αυτό δεν έχει ανάλογη προβολή με τα υπόλοιπα, διότι είναι αστέιο κάποιος να αμφισβητήσει τη γραφή, αν και οι ανησυχίες που εκφράζει ο Πλάτωνας είναι πολύ σημαντικές. Προσωπικά θεωρώ πως οι ανησυχίες αυτές είναι όμοιες με τις σύγχρονες ανησυχίες για την Τεχνητή Νοημοσύνη (TN) και τις εφαρμογές της τόσο στο real estate όσο και στους υπόλοιπους τομείς.

ΟΙ ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΑ ΓΙΑ ΤΗ ΓΡΑΦΗ

Στον «Φαίδρο» ο Πλάτωνας μπλέκεται σε μια περίπλοκη εξερεύνηση των πλεονεκτημάτων αλλά και των ανεπαρκειών της γραφής. Μια σημαντική ανησυχία είναι η χαρακτηριστική αποτύπωση της γραφής

ως στατικής και ανίκανης να υπερασπιστεί τον εαυτό της. Ο Σωκράτης του Πλάτωνα υποστηρίζει ότι οι γραπτές λέξεις, παρά το φαινομενικά εύστοχο νόημα που μεταφέρουν στις περισσότερες των περιπτώσεων, παραμένουν σταθερές στις αφηγήσεις τους, ανίκανες να υπερασπιστούν τον εαυτό τους ή να προσφέρουν διευκρίνιση αν παρερμηνεύονται από κάποιους. Ο Πλάτωνας στοχάζεται επίσης τον αντίκτυπο της γραφής στη μνήμη. Μέσω μιας μυθολογικής αφήγησης του Θωθ, του αιγυπτιακού θεού, στον οποίο αποδίδεται η εφεύρεση της γραφής, αφηγείται την πεποίθηση του Θωθ ότι η γραφή είναι εργαλείο για την ενίσχυση της μνήμης και της σοφίας. Από την άλλη, ο Θάμυς αντιτίθεται, λέγοντας ότι η γραφή θα προκαλέσει λησμονιά καθώς η εξάρτηση από γραπτές εξωτερικές πηγές θα αντικαταστήσει την ανθρώπινη μνήμη και ο εγκέφαλος θα εξασθενήσει. Ως επακόλουθο ο άνθρωπος θα γίνεται συνεχώς όλο και πιο ανίκανος. Επιπλέον, ο Πλάτωνας υπογραμμίζει την απουσία προσωπικής αλληλεπίδρασης στη γραφή, πιστεύοντας ότι η αληθινή γνώση προκύπτει από τη διαλεκτική, τη διαλογική ανταλλαγή ιδεών, στοιχεία που λείπουν από τη γραφή. Τέλος, προειδοποιεί για την πιθανή κατάχρηση της γραφής. Ένα γραπτό κείμενο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να εξαπατήσει και να χειραγωγήσει, διαδίδοντας ημιαλήθειες ή ψέματα και να χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο παραπλάνησης των ανθρώπων.

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

Οι εκπληκτικές δυνατότητες της Τεχνητής Νοημοσύνης και των εφαρμογών της έχουν προκαλέσει πολλές ανησυχίες. Ακόμη και ο θεωρητικά «πατέρας» της παραιτήθηκε από την Google προβληματισμένος για τις συνέπειες. Αλλά τι θα έκαναν άραγε οι αρχαίοι Σουμέριοι ή ο Θωθ (η Αιγυπτιακή θεότητα στην οποία αποδίδεται η επινόηση της γραφής), αν έβλεπαν την προπαγάνδα, τους πολέμους και τις καταστροφές που προκάλεσαν τα γραπτά κείμενα; Από την άλλη όμως, πώς θα διασωζόταν η γνώση και πώς θα εξελισσόταν η επιστήμη; Επίσης, γίνεται ένας αλγόριθμος, μια εφαρμογή να σχεδιάσει καλύτερα από έναν αρχιτέκτονα; Μπορεί ένα «μοντέλο» να εκτιμήσει καλύτερα ένα ακίνητο από έναν εκτιμητή; Και πολλά άλλα παρόμοια ερωτήματα για τα οποία οι απόψεις επί του παρόντος δίστανται.

Το βασικό θέμα λοιπόν και εδώ είναι ότι όλοι σχεδόν οι αλγόριθμοι Τεχνητής Νοημοσύνης και μηχανικής μάθησης είναι «black box», τόσο στη διαδικασία εκπαίδευσης του αλγορίθμου αλλά κυρίως στην εξήγηση του αποτελέσματος. Δεν μπορούν να υπερασπιστούν ή να εξηγήσουν τις αποφάσεις τους, κάτι που συχνά οδηγεί σε παρερμηνείες. Η στατική φύση της Τεχνητής Νοημοσύνης, απολείπουσα τη δυναμική ανθρώπινη αλληλεπίδραση, αντανακλά στην κριτική του Πλάτωνα για τη γραφή. Ο αντίκτυπος της Τεχνητής Νοημοσύνης στη γνωστική λειτουργία αντανακλά τις ανησυχίες του Πλάτωνα για την επίδραση της γραφής στη μνήμη. Οι ψηφιακές τεχνολογίες και η TN έχουν κατηγορηθεί ότι προκαλούν «επιφανειακή» γνώση, με τους χρήστες να παίρνουν επιφανειακές πληροφορίες αντί να εμβαθύνουν στην κατανόηση των θεμάτων. Αναφορικά με τη μη αλληλεπίδραση την οποία σχολιάζει ο Πλάτωνας για τη γραφή, η κατάσταση είναι πολύ πιο έντονη με την TN, αφού οι άνθρωποι αλληλοεπιδρούν όλο και λιγότερο, με συνέπεια την αποξένωση και άλλες σύγχρονες παθολογίες. Όσον αφορά στην κατάχρηση της TN οι ανησυχίες είναι ανάλογες. Υπάρχουν φόβοι ότι η TN μπορεί να χρησιμοποιηθεί για χειραγωγή των μαζών και κατασκοπεία ενώ ταυτόχρονα υπάρχει σοβαρό ενδεχόμενο παραβίασης της ιδιωτικότητας.

ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΩΝ ΑΝΗΣΥΧΙΩΝ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

Οι ανησυχίες του Πλάτωνα για τη γραφή βρίσκουν ακριβώς το ίδιο ενδιαφέρον στις σημερινές συζητήσεις για την TN. Προσωπικά θεωρώ ότι, όπως το έργο αυτό του Πλάτωνα έχει μικρή προβολή, έτσι σύντομα και οι ανησυχίες για την TN θα ελαττώνονται και η επιστήμη και η έρευνα θα ανέβουν επίπεδο. Η αναπόσπαστη εμπλοκή της TN στις καθημερινές μας ζωές είναι εμφανής, από τα προσωπικά μας κινήτα

τηλέφωνα μέχρι τα πιο σύνθετα συστήματα πληροφορικής, που υποστηρίζουν παγκόσμιες επιχειρήσεις και κυβερνητικές λειτουργίες. Οι ίδιες ανησυχίες που εξέφρασε ο Πλάτωνας για τη γραφή πριν από περισσότερα από δύο χιλιάδες χρόνια αναδύονται σήμερα, όσον αφορά την υιοθέτηση και την εφαρμογή της TN. Πρέπει να αντιμετωπίσουμε αυτές τις ανησυχίες με προσοχή και προνοητικότητα, διασφαλίζοντας ότι η υιοθέτηση της TN γίνεται με τρόπο που σέβεται και προστατεύει την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, την ιδιωτικότητα και την ελευθερία.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Τα λόγια του Πλάτωνα που επικρίνουν τη γραφή είναι σημαντικά και σήμερα για την TN, όπως ήταν και τότε για τη γραφή. Κατά τη γνώμη μου προσφέρουν μια χρήσιμη οπτική γωνία για την κριτική και την ανάλυση της σύγχρονης τεχνολογίας. Είναι γενικά εύκολο να ξεχάσουμε τις αρχαίες ανησυχίες, όταν αντιμετωπίζουμε τις προκλήσεις της τεχνολογίας στον σύγχρονο κόσμο αλλά ίσως να είναι ακριβώς αυτές οι ανησυχίες που πρέπει να μας καθοδηγούν. Προσωπική μου πεποίθηση είναι πως η επιδραστικότητα της TN στο real estate αλλά και στην ζωή μας γενικότερα θα αυξάνεται και θα προσαρμοστούμε ανάλογα. Ως κατακλείδα, θα ήθελα να αναφέρω πως η επιτυχία της TN οφείλεται κατά βάση στην ποσότητα αλλά και στην ποιότητα/ καθαρότητα των δεδομένων. Αν τα δεδομένα που παράγονται είναι επαρκή αλλά κυρίως «καθαρά», τότε η διαδικασία δημιουργίας του αλγορίθμου που αναλύει, εξηγεί και βρίσκει το μοτίβο μεταξύ των παραμέτρων είναι σχετικά εύκολη. Στο αντικείμενο των εκτιμήσεων πάντως, σε πρόσφατη έκδοσή του το IVSC (International Valuation Standards Council) αναφέρει πως τα AVM (αυτοματοποιημένα μοντέλα εκτίμησης) δεν είναι ακόμη κατάλληλα για εκτιμήσεις οικιστικών ακινήτων.

Αναφορές

1. Plato (1973). Phaedrus. Translated by H. N. Fowler. Harvard University Press.
2. Plato (1956). Gorgias. Translated by W. C. Helmbold. Bobbs-Merrill.
3. Bostrom, N. (2014). Superintelligence: Paths, Dangers, Strategies. Oxford University Press.
4. Carr, N. (2010). The Shallows: What the Internet Is Doing to Our Brains. W. W. Norton & Company.
5. Turkle, S. (2017). Alone Together: Why We Expect More from Technology and Less from Each Other. Basic Books.
6. Brundage, M., et al. (2018). The Malicious Use of Artificial Intelligence: Forecasting, Prevention, and Mitigation. arXiv preprint arXiv:1802.07228.
7. Standage, T. (1998). The Victorian Internet: The Remarkable Story of the Telegraph and the Nineteenth Century's On-line Pioneers. Walker & Company.
8. Floridi, L., and Sanders, J. W. (2004). On the Morality of Artificial Agents. Minds and Machines, 14(3), 349-379.
9. Nussbaum, M. (1997). Cultivating Humanity: A Classical Defense of Reform in Liberal Education. Harvard University Press.
10. Gadamer, H. G. (2004). Truth and Method. Continuum.

“
ΣΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΠΑΝΤΩΣ, ΤΟ INTERNATIONAL VALUATION STANDARDS COUNCIL ΑΝΑΦΕΡΕΙ ΠΩΣ ΤΑ AVM (ΑΥΤΟΜΑΤΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΜΟΝΤΕΛΑ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ) ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΚΟΜΗ ΚΑΤΑΛΛΗΛΑ ΓΙΑ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΟΙΚΙΣΤΙΚΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ